

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
Ak. god. 2017./2018.

Martina Žugaj

**Analiza izabranih diplomskih studija bibliotekarstva konzorcija
iSchools**

diplomski rad

mentor: doc. dr.sc. Tomislav Ivanjko

Zagreb, 2018.

Sažetak

U diplomskom radu prikazana je provedena analiza izabranih diplomskih studija bibliotekarstva koji su dio konzorcija iSchools i studijskog programa Bibliotekarstva koji se izvodi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Studiji su birani prema nekoliko kriterija među kojima je da koriste sustav ECTS-a kao sustav za prikupljanje i prenošenje bodova. U prvom dijelu rada su objašnjeni pojmovi vezani uz temu, dok su u drugom prikazane provedene kvantitativna i kvalitativna analiza i njihovi rezultati.

Ključne riječi: diplomski studij, knjižničarstvo, informacijske znanosti, ishodi učenja, *iSchools*, tematska analiza.

Abstract

This master thesis presents the analysis of library and information science master's degree programs that are a part of the iSchools organization and the Faculty of Humanities and Social Sciences' Graduate programme of library science. Among the criteria for choosing the programmes was that they are a part of European Credit Transfer and Accumulation System. The beginning of the paper is dedicated to explaining the terms linked closely to the topic. The second part of the paper presents the quantitative and qualitative analysis and its results.

Keywords: master's degree, library and information science, learning outcomes, iSchools, thematic analysis.

Sadržaj

Sažetak	2
Uvod	4
1. Obrazovanje knjižničara	5
1.1 Obrazovanje u Hrvatskoj	6
2. iSchools.....	6
3. ECTS.....	8
3.1 ECTS bodovi	8
3.2 Ishodi učenja.....	9
3.3 Kompetencije.....	10
4. Analizirani studiji.....	10
4.1 Sveučilište Oslo Metropolitan	11
4.2 Sveučilište Boras	11
4.3 Sveučilište Hacettepe.....	12
4.4 Sveučilište Tampere	13
4.5 Sveučilište u Zagrebu	13
5. Metodologija	14
5.1 Metoda	14
5.2 Uzorak	14
5.3 Kvantitativna analiza	15
5.4 Tematska analiza	20
5.5 Interpretacija rezultata	21
Zaključak	32
Literatura	34
Dodatak [1] Prikupljeni podaci o sveučilištima uključenih u analizu.....	37
Dodatak [2] Tablica tematske analize s početnim kodovima.....	47

Uvod

Obrazovanje unutar područja knjižničarstva seže sve do 19. stoljeća, a u posljednjih nekoliko desetljeća, promjene unutar profesionalnog tržišta rada, globalizacije i brzih tehnoloških napredaka obrazovanje je prošlo kroz mnoge promjene. Mnoge institucije su zbog sve bržeg tehnološkog napretka počele koristiti ICT tehnologiju unutar svojih studija što je dovelo do sve većeg broja programa koji se u potpunosti ili djelomično odvijaju online. Kako bi što lakše pratili napretke unutar područja, identificirali, razjasnili i razgovarali o problemima unutar područja te razvijali interdisciplinarnost osnovana je organizacija iSchools. Unutar konzorcija nalaze se institucije koje su svoje djelovanje posvetile razrješavanju odnosa između informacija, tehnologije i korisnika te vjeruju kako stručnost u području knjižničarstva i informacijskih znanosti mora uključivati razumijevanje korisnika i njihovog korištenja informacija kao i informacijskih tehnologija i njihove primjene. Sve više institucija prilagođava svoje programe kako bi mogli biti dio konzorcija i sudjelovati u novom dijelu budućnosti područja.

U prvom dijelu ovog diplomskog rada prikazana je povijest i način organizacije obrazovanja unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti u Europi te posebno u Hrvatskoj. Pojašnjen je pojam ECTS sustava za prikupljanje i prenošenje bodova te pojmovi bodova, ishoda učenja i kompetencija koji su važni za njegovo razumijevanje. Također je pobliže predstavljena organizacija iSchools i na kraju su predstavljeni izabrani diplomski studiji. U drugom dijelu rada opisana je metoda kojom je provedena kvalitativna analiza ishoda učenja, način na koji je analiza provedena te interpretacija njenih rezultata. Također su prikazani rezultati kvantitativne analize prikupljenih podataka.

1. Obrazovanje knjižničara

Obrazovanje unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti je unutar zadnjih 30 godina prošlo kroz mnoge promjene. Brojne tehnološke i socijalne promjene unutar profesionalnog područja utjecale su na kontinuiranu izmjenu kurikuluma obrazovanja, napredovanja u ljudskim i materijalnim resursima i metodama podučavanja.¹ Stoga je europsko obrazovanje knjižničarstva i informacijskih znanosti postupno iz strukovnog obrazovanja postalo akademsko visokoškolsko obrazovanje.² Prema istraživanju provedenom 2015. godine čiji je cilj bilo dati pregled obrazovanja u Europi unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, 220 institucija u 26 država članica Europske unije u svojoj ponudi programa ima program za obrazovanje unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti.³ Područje knjižničarstva i informacijskih znanosti karakterizira različitost i kompleksnost kroz primjenu različitih tradicija, pristupa, modela, struktura programa, razina, duljine trajanja programa, tematskih profila kurikuluma, sadržaja pojedinih kolegija i podučavanja i vrednovanja.⁴ Većina ponuđenih programa knjižničarstva i informacijskih znanosti djeluje kao odsjek unutar određenog fakulteta ili kao program unutar određenog odsjeka dok je jako malo institucija koje djeluju kao samostalan odsjek ili fakultet ili kao samostalna akademska institucija. Odsjeci uglavnom pripadaju područjima društvenih znanosti, humanističkih znanosti, komunikaciji i medijima, poslovnom upravljanju i računalnoj znanosti.⁵ Kao što je već navedeno, obrazovani programi unutar Europe strukturirani su prema različitim modelima i tradicijama, te tako razlikujemo pristup fokusiran na informacijske znanosti kao područje učenja (poput sociologije i povijesti) i pristup fokusiran na struku koji teži na razvijanju akademskog i istraživačkog zanimanja. U nekim državama diplomski studij (engl. *Master's degree*) knjižničarstva i informacijskih znanosti moguće je upisati nakon završetka bilo kojeg preddiplomskog studija (engl. *Bachelor's degree*) dok su neke države razvile programe unutar kojih se diplomski studij knjižničarstva i informacijskih znanosti nastavlja nakon istovjetnog preddiplomskog studija.

---

¹ Johnson, Ian M. The impact on education for LIS of the Bologna process. // *Education for Information*. 30, ½ (2013), str. 63-92.

² Virkus, S. LIS Education in Europe : challenges and opportunities. // *Informationskonzepte für die Zukunft* / urednik Eveline Pipp. Graz : Graz-Feldkirch, 2007. Str. 191-204.

³ Borrego, A. Library and information education in Europe : an overview. // *BID : textos universitaris de biblioteconomia i documentació* (2015). URL: <http://bid.ub.edu/en/35/borrego.htm>. (27.5.2018.)

⁴ Borup Larsen, J. A survey of library & information science schools in Europe. // *European Curriculum Reflections on Library and Information Science Education* / urednik Leif Kajberg. Copenhagen : The Royal School of Library and Information Science, 2005. URL: <http://dspace-unipr.cineca.it/bitstream/1889/1704/1/EUCLID%20European%20LIS%20curriculum.pdf>. (28.5.2018.)

⁵ Virkus, S. LIS Education in Europe : challenges and opportunities. // *Informationskonzepte für die Zukunft* / urednik Eveline Pipp. Graz : Graz-Feldkirch, 2007. Str. 191-204.

Doktorski studij kao pravilo zahtijeva završen diplomski studij unutar područja knjižničarstva i informacijski znanosti.⁶

1.1 Obrazovanje u Hrvatskoj

Obrazovanje u području knjižničarstva i informacijskih znanosti u Hrvatskoj do 1960-ih nije postojalo kao formalno uspostavljeno obrazovanje na sveučilištima već je bilo potrebno položiti državni ispit za knjižničara. Prvi poslijediplomski studijski program za knjižničarstvo, dokumentalistiku i informacijske znanosti, koji su mogli upisati studenti sa prethodno završenim bilo kojim studijem, utemeljen je na Sveučilištu Zagreb 1961. godine. Program je napravio velik doprinos u krajnjem cilju da se knjižničarstvo učini stručnijim te je pomogao u formiranju grupe formalno educiranih knjižničara za sve tipove knjižnica, ponajviše za sveučilišne knjižnice, no ugašen je krajem 1980-ih godina. U Hrvatskoj trenutno postoje tri studijska programa unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti. Diplomski studij koji se izvodi u sklopu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, utemeljen je 1976. godine kao dvogodišnji dopunski studij koji su mogli upisati studenti bilo kojeg akademskog područja. Studijski program na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku utemeljen je 1999. godine, dok je program na Sveučilištu Zadar utemeljen 2003. godine. Oba programa su u početku imali samo preddiplomski studij, dok se danas izvodi i diplomski studij.⁷

2. iSchools

Organizacija *iSchools* je konzorcij visokoškolskih obrazovnih institucija koje kroz svoje programe teže unaprjeđenju područja informacija u 21. stoljeću te dijele interes prema temi o odnosu između informacija, ljudi i tehnologije. Škole, fakulteti i odsjeci koji su dio organizacije su novo osnovani ili su se razvili iz programa koji su se bavili određenim područjem kao što su informacijska tehnologija, knjižničarstvo, informatika ili informacijske znanosti. Naziv *iSchools* kratica je pojma *Information Schools* koji se odnosi na visokoškolske institucije koje se kroz svoje programe bave pitanjima vezanim uz informacije.⁸ Početak organizacije seže do 1988. godine kada je dekan Fakulteta za knjižničarstvo i informacijske znanosti (engls. *School of Library and Information Sciences*), Toni Carbo, osnovao radnu skupinu naziva „*Gang of Three*“ zajedno s dekanom Fakulteta informacijskih znanosti sveučilišta Syracuse (engl.

---

⁶ Audunson, R. LIS and the creation of a European educational space. // *Journal of Librarianship and Information Science*, 37, 4(2005). str. 171-174.

⁷ Kajberg, L.; Horvat, A.; Oğuz, E. LIS education. // *Global library and information science : a textbook for students and educators* / urednik Ismail Abdullahi. München : K.G. Saur, 2009. str. 343-363.

⁸ About. // *iSchools*. URL: <https://ischools.org/about/>. (28.5.2018.).

Syracuse University's School of Information Studies), Donaldom Marchandom, i dekanom Fakulteta informacijskih znanosti i tehnologije sveučilišta Drexel (engl. *Drexel University's College of Information Science and Technology*), Richardom Lytle.⁹ Cilj osnivanja grupe bio je dijeljenje informacija između sveučilišta te omogućavanja suradnje prilikom novih intelektualnih i profesionalnih izazova unutar područja informacijskih znanosti.¹⁰ Tijekom godina se sve više sveučilišta priključivalo radnoj skupini te je 2005. godine utemeljena organizacija pod nazivom *iSchools*. Organizacijom upravlja *iCaucus*, odnosno vijeće, koje se sastoji od institucija članica *iSchools* organizacije. *iSchools* u trenutku pisanja ovog diplomskog rada broji 91 instituciju koje su članice organizacije. Kako bi postale članicom organizacije, institucije moraju zadovoljiti nekoliko kriterija:

- moraju imati istraživanja koja su financirana iz vanjskih fondova
- doktorski program koji je orijentiran na istraživanje s najmanje tri generacije doktoranda
- dobru reputaciju u području istraživanja i podučavanja kojim se bave i obvezu da će raditi na napretku područja informacija.¹¹

Članice su svrstane u jednu od tri moguće razine. U prvoj razini se nalaze članice koje su stalni članovi *iCaucus*-a. Mnoge od tih institucija su bile među osnivačima organizacije dok su druge dodane zbog sličnosti s institucijama koje su već bile unutar ranga. Sve institucije su imale dobro poznate doktorske programe i znatne vanjske resurse za istraživanja. U drugoj razini se također nalaze članice koje imaju dobro poznate doktorske programe i znatne vanjske resurse za istraživanje, no plaćaju manju godišnju pretplatu da bi bile članice organizacije. Unutar treće razine se nalaze institucije koje imaju doktorske programe s bar tri generacije doktoranda, pozitivnu reputaciju unutar područja i dovoljne vanjske prihode za istraživanja. Godišnja pretplata za članice je manje od prethodne dvije razine. Osim ove tri razine članice mogu biti dio razine pod nazivom Suradnici (engl. *Associates*). U ovoj razini se nalaze institucije koje su nove članice organizacije ili ne zadovoljavaju sve potrebne kriterije za ostale razine. Institucije unutar ove razine nisu službeno zastupljene unutar *iCaucus*-a, no mogu prisustvovati regionalnim sastancima.¹²

---

⁹ Larsen, Ronald L. History of the iSchools. // iSchools. URL: <https://ischools.org/wp-content/uploads/2017/08/History-of-the-iSchools-2009.pdf>. (30.5.2018.).

¹⁰ Shu, F.; Mongeon, P. The evolution of iSchool movement (1988-2013): a bibliometric view. // *Education for Information*, 32 (2016), str. 359-373.

¹¹ Charter. // iSchools. URL: <https://ischools.org/about/charter/>. (28.5.2018.).

¹² Apply to join. // iSchools. URL: <https://ischools.org/members/apply-to-join/>. (30.5.2018.).

Od 2005. godine se pod sponzorstvom *iSchools* organizacije održava konferencija *iConference* čije je glavno obilježje otvorenost novim ideja i istraživačkim područjima unutar informacijskih znanosti. Mjesto održavanja konferencije se mijenja ovisno o instituciji članici koja je domaćin konferencije. Cilj konferencije jest pomicati granice informacijskih znanosti, istraživati temeljne koncepte i ideje te stvoriti nove tehnološke i konceptualne konfiguracije unutar razgovora o interdisciplinarnosti. Neke od tema kojima se bavilo na prošlim konferencijama su: korisničko iskustvo i dizajn, informacijska ekonomija, rad s informacijama i informacijski radnici, digitalne humanističke znanosti, znanost o podacima.¹³

3. ECTS

European Credit Transfer and Accumulation System, odnosno skraćenica ECTS, je sustav prikupljanja i prenošenja bodova koji je razvijen unutar Europskog prostora visokog obrazovanja (engl. *European Higher Education Area*) kako bi studiji i kolegiji bili što više transparentni te tako pomaže poboljšati kvalitetu visokoškolskog obrazovanja. ECTS sustav je uspostavljen 1989. godine unutar Erasmus programa kako bi se omogućio prijenos bodova koje su studenti ostvarili tijekom svog studiranja u inozemstvu u bodove koji su mogli biti pridodani bodovima potrebnima za dobivanje diplome unutar institucije na kojoj studiraju. Korištenje ECTS sustava pomaže u dizajniranju, opisu i izvedbi programa, omogućuju integriranje različitih tipova učenja unutar perspektive cjeloživotnog učenja i olakšava mobilnost studenata. Moguće ga je primijeniti na sve vrste programa, načine izvođenja nastave (unutar učione, unutar radnog prostora, učenje na daljinu), statuse studenata (redovne ili izvanredne studente) i na sve oblike u kojima se ostvaruje (formalno, neformalno i informalno).¹⁴

3.1 ECTS bodovi

Unutar Vodiča za korisnike ECTS-a iz 2015. godine koji je objavljen kako bi se pojasnili pojmovi vezani uz ECTS i smjernice za njegovu primjenu definirano je kako se bodovima ECTS-a „izražava obujam učenja na temelju definiranih ishoda učenja i pripadajućeg radnog opterećenja.“¹⁵ Ishodi učenja su definirani kao „navodi o tome što pojedinac zna, razumije i može učiniti po završenom procesu učenja.“ Radno opterećenje je definirano kao „procjena vremena koje je pojedincu prosječno potrebno za obavljanje svih aktivnosti vezanih uz učenje,

---

¹³ iConference. URL: <https://ischools.org/the-iconeference/>. (30.5.2018.).

¹⁴ Vodič za korištenje ECTS-a 2015. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Vodi%C4%8D%20za%20korisnike%20ECTS-a.pdf>. (30.5.2018.).

¹⁵ Ibid..

poput predavanja, seminara, projekata, vježbi, stručne prakse i samostalnog učenja.“ Ono je direktno vezano uz dodjeljivanje bodova kolegijima i programima te se tako jednoj akademskoj godini pripisuje 60 bodova ECTS-a, dok radno opterećenje iznosi između 1500 i 1800 sati što znači da jednom bodu pripada 25 do 30 sati rada. Ovo su prosječni iznosi vremena koje je potrebno za obavljanje aktivnosti koje su potrebne za stjecanje definiranih ishoda učenja te se može razlikovati od studenta do studenta.¹⁶ Bodovi koji se pripisuju kvalifikacijama koje će student steći završetkom studija ili programu u cjelinu, pripisani su prema nacionalnom zakonodavstvu i u skladu s nacionalnim ili Europskim kvalifikacijskim okvirom. Bodovi koji se pripisuju sastavnicama studijskog programa, odnosno kolegijima, završnom ili diplomskom radu, stručnoj praksi, pripisani su u skladu s radnim opterećenjem koje je potrebno za stjecanje ishoda učenja.¹⁷

3.2 Ishodi učenja

Hrvatski kvalifikacijski okvir definira ishode učenja kao „znanja i vještine, te pripadajuća samostalnost i odgovornost koje je osoba stekla učenjem i dokazuje nakon postupka učenja.“¹⁸ Ovakvom definicijom naglašeno je kako ishodi učenja pripadaju točno određenoj osobi te da je izvršeno dokazivanje (vrednovanje, ocjenjivanje) njihovog posjedovanja. Ishodi učenja oblikovani na razini studijskog programa temeljeni su na onom čime se program bavi i opisuju što će student znati, razumjeti i moći učiniti po završetku programa. Ishode učenja oblikuje nastavno osoblje u suradnji sa studentima i drugim dionicima. Njihovo ostvarenje mora biti vrednovano postupcima koji su utemeljeni na jasnim i transparentnim kriterijima, a kako bi se vrednovanje olakšalo, navodi trebaju biti provjerljivi. U nastavku slijede neke od smjernica za oblikovanje ishoda učenja propisanih u Vodiču za korisnike ECTS-a:

- ishodi učenja trebaju na primjeren način odražavati kontekst, razinu, područje i sadržaj programa
- navodi o ishodima učenja moraju biti sažeti i ne previše detaljni
- ishodi učenja moraju biti međusobno dosljedni
- ishodi učenja trebaju biti lako razumljivi i provjerljivi u smislu onoga što je student doista postigao na kraju programa
- ishode učenja mora biti moguće steći uz navedeno radno opterećenje

---

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Uvod u kvalifikacije. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Uvod%20u%20kvalifikacije.pdf>. (30.5.2018.).

- ishodi učenja moraju biti povezani s odgovarajućim aktivnostima vezanima uz učenje te metodama i kriterijima vrednovanja
- nema pravila o idealnom broju ishoda učenja na razini programa; prikladno je između deset i dvanaest ishoda učenja.¹⁹

Također su propisani i elementi na kojima se temelji način oblikovanja navoda ishoda:

1. upotreba aktivnog glagola za izricanje onoga što se očekuje od studenta da znaju i mogu učiniti
2. odrediti na što se ishod odnosi (objekt ili vještina)
3. odrediti način pokazivanja ostvarenja ishoda učenja (primjerice „razviti plan istraživanja“).²⁰

3.3 Kompetencije

Kompetencija kao pojam označava „dokazanu sposobnost primjene znanja, vještina i osobnih, društvenih ili metodoloških sposobnosti u situacijama rada ili učenja pri profesionalnome i osobnom razvoju.“²¹ Unutar Europskog kvalifikacijskog okvira, kompetencije su prikazane kroz: *knowledge, skills and competence*, odnosno znanje, vještine i kompetencije koje su u ovom smislu opisane kao samostalnost i odgovornost. Istovjetno ovom prikazu, sličan se nalazi i unutar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira: znanja i vještine, te pripadajuća samostalnost i odgovornost. Kompetencije mogu biti opće ili specifične za određeno područje.²²

4. Analizirani studiji

U dijelu diplomskog rada koji se bavi provedenim istraživanjem prikazani su podaci pet studijskih programa koji su odabrani prema kriterijima opisanima u nastavku rada. Ovdje će svaki od studijskih programa te sveučilište, odnosno odsjek, na kojemu se izvodi biti ukratko predstavljeni.

---

¹⁹ Vodič za korištenje ECTS-a 2015. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Vodi%C4%8D%20za%20korisnike%20ECTS-a.pdf>. (30.5.2018.).

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Uvod u kvalifikacije. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Uvod%20u%20kvalifikacije.pdf>. (30.5.2018.).

4.1 Sveučilište Oslo Metropolitan

Sveučilište Oslo Metropolitan (engl. *Oslo Metropolitan University*) utemeljeno je 12. siječnja 2018. godine i trenutno je najmlađe sveučilište u Norveškoj. Službeni jezik predavanja na sveučilištu je norveški, no određeni kolegiji se izvode na stranim jezicima, većinom engleskom, njemačkom i francuskom. Pod sveučilište spadaju četiri fakulteta i četiri samostalna istraživačka instituta. Većina studijskih programa koji se nalaze u ponudi sveučilišta su stručni programi u kojima su teorijski kolegiji i profesionalno osposobljavanje usko povezani. Kombinacija teorije i prakse pridonosi izazovima studiranja na sveučilištu.²³ Diplomski studij knjižničarstva i informacijskih znanosti (engl. *Master Programme in Library and Information Science*) provodi se na Odsjeku za arhivistiku, knjižničarstvo i informacijske znanosti (engl. *Department of Archivistics, Library and Information Science*) koji djeluje pri Fakultetu za društvene znanosti (engl. *Faculty of Social Sciences*). Studij traje dvije godine za redovne studente, odnosno četiri za izvanredne te studenti po završetku imaju stručni naziv *master of library and information science*. Nakon završetka studija studenti diplomskog studija knjižničarstva i informacijskih znanosti kvalificirani su za više pozicije unutar informacijskih i dokumentacijskih institucija, istraživački rad unutar područja vezanih za struku, poslove podučavanja unutar područja arhivistike, knjižničarstva i informacijskih znanosti te mogućnost nastavka obrazovanja na doktorskom studiju.²⁴

4.2 Sveučilište Boras

Švedsko sveučilište Boras (engl. *University of Boras*) utemeljeno je 1977. godine. Obrazovanje i istraživanje organizirano je kroz tri fakulteta. Službeni jezik predavanja na sveučilištu je švedski, no određeni studijski programi se provode i na engleskom jeziku.²⁵ Švedska škola knjižničarstva (engl. *Swedish school of Library*) koja djeluje pri Fakultetu za knjižničarstvo, informacije, edukaciju i informacijske tehnologije (engl. *Faculty of Librarianship, Information, Education and IT*) sveučilišta Boras je vodeći odsjek u Švedskoj za edukaciju i istraživanje unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti. Na odsjeku su ponuđena dva programa na preddiplomskoj razini, tri programa na diplomskoj i doktorski studij kao i široki spektar tečaja i tečajevi za stalno stručno usavršavanje. Jedan od ponuđenih diplomskih programa, Digitalno knjižničarstvo i informacijske znanosti (engl. *Digital Library and Information*

---

²³ Facts about HiOA. // Oslo and Akershus University college of applied sciences. URL: <http://www.hioa.no/eng/About-HiOA/Facts-about-HiOA>. (29.5.2018.).

²⁴ Bibliotek- og informasjonsvitenskap. // Oslo and Akershus University college of applied sciences. URL: <http://www.hioa.no/Studier-og-kurs/SAM/Master/Bibliotek-og-informasjonsvitenskap>. (29.5.2018.).

²⁵ About the University of Boras. // University of Boras. URL: <http://www.hb.se/en/About-UB/> (29.5.2018.).

Sciences) izvodi se u potpunosti na engleskom jeziku, dok se ostali programi izvode na švedskom.²⁶ Program traje dvije godine, te se u potpunosti odvija online no studenti su obavezni prisustvovati predavanjima na sveučilištu nekoliko puta tijekom studiranja. Po završetku studija studenti imaju stručni naziv *master of library and information science* te su kvalificirani za poslove u knjižnicama koji zahtijevaju razvijanje digitalnih usluga kao i druge javne organizacije koje koriste suvremene informacijske usluge, u kojima se zahtijeva kreiranje centraliziranih ili decentraliziranih zbirki dokumenata te poslove vezane uz elektroničko izdavanje ili područje digitalizacije.²⁷

4.3 Sveučilište Hacettepe

Sveučilište Hacettepe (engl. *Hacettepe University*) utemeljeno je 1954. godine kada je s radom započeo Medicinski fakultet (engl. *Faculty of Medicine*). Danas sveučilište čini četrnaest fakulteta, isto toliko doktorskih studija i instituta, dvije škole za primijenjenu znanost, jedan konzervatorij, pet stručnih škola i stotinu i pet istraživačkih centara.²⁸ Studijski program Upravljanja informacijama (engl. *Information Management*) izvodi se kao diplomski studij u sklopu Odsjeka za upravljanje informacijama (engl. *Department of Information Management*) koji djeluje pri Filozofskom fakultetu (engl. *Faculty of Letters*). Odsjek za upravljanje informacijama utemeljen je 1972. godine pod nazivom Institut za knjižničarstvo i dokumentalistiku (engl. *Institute of Librarianship and Documentation*). Odlukom Vijeća za visokoškolsko obrazovanje (engl. *Higher Education Council*) odjeli za knjižničarstvo, arhivistiku i dokumentalistiku i informacije u sklopu Odsjeka za knjižničarstvo su 2002. godine spojeni te je odsjek preimenovan u Odsjek za upravljanje informacijama i zapisima uz razvijanje novog kurikulumu. Studij traje dvije godine za redovne studente te su studenti po završetku studija kvalificirani za poslove u institucijama unutar javnog i privatnog sektora, poput sveučilišta, istraživačkih, narodnih, školskih i specijalnih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara. Osim poslova unutar knjižnica studenti su kvalificirani za poslove

---

²⁶ The Swedish School of Library and Information Science. // University of Borås. URL: <http://www.hb.se/en/The-Swedish-School-of-Library-and-Information-Science-SSLIS/> (29.5.2018.).

²⁷ Master's programme: Library and Information Science, Digital Library and Information Services. // University of Borås. URL: <http://www.hb.se/en/Current-Student/My-studies/Course-and-programme-portal/Programme-portal/Admitted-Autumn-2017/Masters-programme-Library-and-Information-Science-Digital-Library-and-Information-Services/>. (29.5.2018.).

²⁸ History. // Hacettepe University. URL: <http://www.hacettepe.edu.tr/english/hakkinda/tarihce>. (29.5.2018.).

i enciklopedistiku, Katedru za medije i komunikologiju, Katedru za muzeologiju i upravljanje baštinom i Katedru za organizaciju znanja.³⁴ Studij traje dvije godine za redovne studente, te ga je moguće upisati kao jednopredmetan ili dvopredmetni studij. Završetkom studija studenti su kvalificirani za obavljanje poslova diplomiranog knjižničara u svim vrstama knjižnica javnog i privatnog sektora kao i u ostalim informacijskim ustanovama.³⁵

5. Metodologija

5.1 Metoda

U procesu kvalitativne obrade podataka korištena je metoda tematske analize. Tematska analiza metoda je za identifikaciju, analizu i interpretaciju obrazaca, odnosno tema, unutar podataka. Jedna od prednosti tematske analize je njena fleksibilnost zbog toga što ne propisuje metode za prikupljanje podataka kao ni teorijske, ontološke ili epistemološke okvire unutar kojih se istraživač mora kretati. Moguće ju je koristiti kako bi odgovorili na gotovo bilo koje istraživačko pitanje (osim istraživačkih pitanja o korištenju jezika) kao i za analizu gotovo svih podataka. Budući da prioritet tematske analize nije kretanje unutar zadanih teorijskih okvira, može ponuditi pristupačniji oblik kvalitativne analize, pogotovo onima koji tek počinju s kvalitativnim istraživanjima. U tematskoj analizi postoje dva načina identificiranja tema: induktivni ili „od dna prema vrhu“ i deduktivni ili „od vrha prema dnu“. Induktivni način identificiranja vezan je uz ono što se nalazi u podacima, odnosno nije opterećen zadanim teorijskim okvirom, dok u deduktivnom načinu istraživač koristi podatke kako bi ispitao određene teorijske pretpostavke.³⁶

5.2 Uzorak

Uzorak koji je korišten za analizu prikupljen je putem web-stranica sveučilišta. Prvi kriterij pri odabiru uzorka za analizu bio je da je to studij koji se izvodi na sveučilištu koje pripada konzorciju *iSchools*. Popis sveučilišta pronađen je na web stranicama konzorcija.³⁷ Kako bi se mogla provesti usporedna analiza sa studijem Bibliotekarstva koji se provodi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu odlučeno je da program u svom nazivu sadrži riječi „Library ili

---

³⁴ Povijest nastanka Odsjeka. // Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti. URL: <http://inf.ffzg.unizg.hr/index.php/hr/odsjek/povijest-nastanka-odsjeka>. (29.5.2018.)

³⁵ Detaljne informacije. // ECTS Informacijski paket. URL: <http://theta.ffzg.hr/ECTS/Studij/Index/1170>. (16.5.2018.)

³⁶ Braun, V.; Clarke, V. *Successful qualitative research: a practical guide for beginners*. Los Angeles : SAGE, 2013.

³⁷ Directory. // iSchools. URL: <https://ischools.org/members/directory/>. (30.5.2018.).

Information Science“, biti diplomski studij, trajati četiri semestra te koristiti ECTS bodove kao sustav prikupljanja i prenošenja bodova. Svi podaci korišteni unutar analize prikupljeni su prema uzoru na opis studija Bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu koji se nalazi na web stranicama ECTS Informacijski paket.³⁸ U Tablici 1. prikazan je popis prema kojemu su traženi podaci za analizu. Na temelju ovih kriterija sastavljen je uzorak koji se sastoji od pet studijskih programa na sljedećim sveučilištima: Sveučilište Boras, Sveučilište Hacettepe, Sveučilište Tampere, Sveučilište Oslo Metropolitan i Sveučilište u Zagrebu. Kompletan uzorak prikupljenih podataka nalazi se u prilogima diplomskom radu kao Dodatak [1].

Tablica 1. Popis za uzorak

<i>Osnovni podaci</i>	Jezik
	Naziv
	Vrsta studija
	Stručni naziv
	Organizacijska jedinica
	Završetak studija
	Trajanje
	ECTS bodovi
<i>Detaljne informacije</i>	Dopusnica
	Uvjeti prijave
	Sustav ocjenjivanja
	Daljnje obrazovanje
	Profesionalni status
	Zahtjevi i rezultati
<i>Ishodi učenja</i>	

5.3 Kvantitativna analiza

Osim provedene tematske analize koja je opisana kasnije u diplomskom radu, napravljena je i kvantitativna analiza prikupljenih podataka kako bi se napravila usporedba između prikupljenih podataka različitih studijskih programa. Uspoređeni su podaci o ukupnom broju ECTS bodova studijskih programa, broj obaveznih kolegija tijekom studija, može li se studij upisati kao dvopredmetni te prosjek i frekvencija ECTS bodova obaveznih i izbornih kolegija.

³⁸ Informacijske znanosti. // ECTS Informacijski paket. URL: <http://theta.ffzg.hr/ECTS/Studij/Index/1170>. (16.5.2018).

Tablica 2. Ukupni broj ECTS bodova programa

Institucija	ECTS bodovi
Oslo Metropolitan University: Department of Archivistics, Library and Information Science	120 ECTS
University of Borås: The Swedish School of Library and Information Science	120 ECTS
Hacettepe University: Department of Information Management, Faculty of Letters	120 ECTS
University of Tampere: School of Information Sciences	120 ECTS
Filozofski fakultet u Zagrebu: Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti	120 ECTS

U Tablici 2. prikazani su podaci o broju ECTS bodova pojedinog studijskog programa. Budući da je kriterij pri odabiru studija bio da traje četiri semestra očekivano je da svih pet programa ima jednak broj ECTS bodova, odnosno 120 ECTS.

Tablica 3. Broj obaveznih kolegija i ukupan broj kolegija tijekom studija

Institucija	Obavezni kolegiji	Ukupan broj kolegija
Oslo Metropolitan University: Department of Archivistics, Library and Information Science	1	6
University of Borås: The Swedish School of Library and Information Science	7	8
Hacettepe University: Department of Information Management, Faculty of Letters	2	9
University of Tampere: School of Information Sciences	5 ili 6	15 ili 16
Filozofski fakultet u Zagrebu: Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti	6	19

U Tablici 3. nalaze se podaci o broju obaveznih kolegija tijekom studija pojedine institucije (u podatke nisu uvršteni diplomski rad i praksa koji su svugdje obavezni kolegiji) i podaci o ukupnom broju kolegija koje studenti moraju položiti kako bi završili studij (u ove podatke su uvršteni i diplomski rad i praksa). Iz podataka vidimo kako se broj obaveznih kolegija razlikuje od sveučilišta do sveučilišta.

Najmanji broj kolegija koji su obvezni jest na sveučilištu Oslo Metropolitan, gdje je samo jedan kolegij pod nazivom *Research methods and theory of science* obavezan, dok su ostala ponuđena četiri kolegija izborni kolegiji unutar studija.

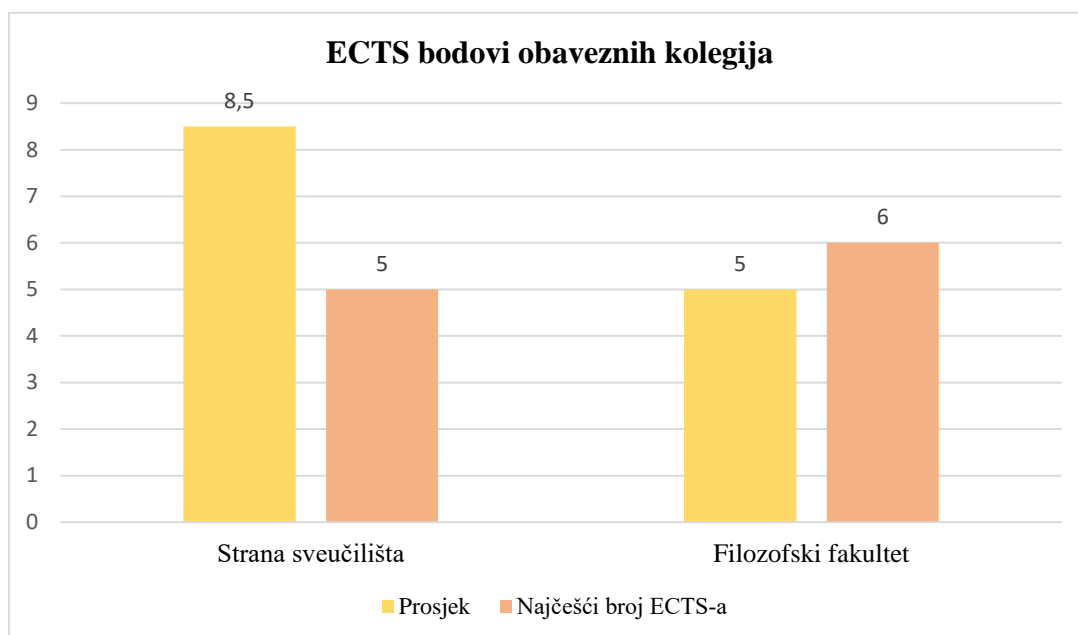
Na sveučilištu Hacettepe su dva obvezna kolegija: *Research methods* i *Seminar*, dok su ostali kolegiji koje studenti moraju položiti ponuđeni kao izborni kolegiji s unutarnjom izbornošću (unutar ponude odsjeka). U ponudi izbornih kolegija studenti mogu birati između dvadeset i tri kolegija.

Studijski program koji se izvodi na sveučilištu Boras u svojoj ponudi kolegija ima samo obvezne kolegije. Svi kolegiji koje studenti tijekom dvije godine moraju položiti imaju status obveznog kolegija uključujući diplomski rad.

Sveučilište Tampere u svojoj ponudi obveznih kolegija ima trinaest kolegija od kojih studenti moraju položiti 30 ECTS bodova što stoga dovodi do broja od pet ili šest obveznih kolegija koje moraju položiti ovisno o broju bodova koje ti kolegiji nose. Uz ponuđene obvezne kolegije i diplomski rad, studenti također moraju skupiti određeni broj ECTS bodova (40 ECTS) iz kolegija koji imaju vanjsku izbornost (iz ponude fakulteta). Nakon pregleda bodova na ostalim ponuđenim studijima zaključeno je da je najčešći broj bodova koji kolegiji nose 5 ECTS-a što nas dovodi do toga da je ukupni broj kolegija koji moraju položiti petnaest ili šesnaest.

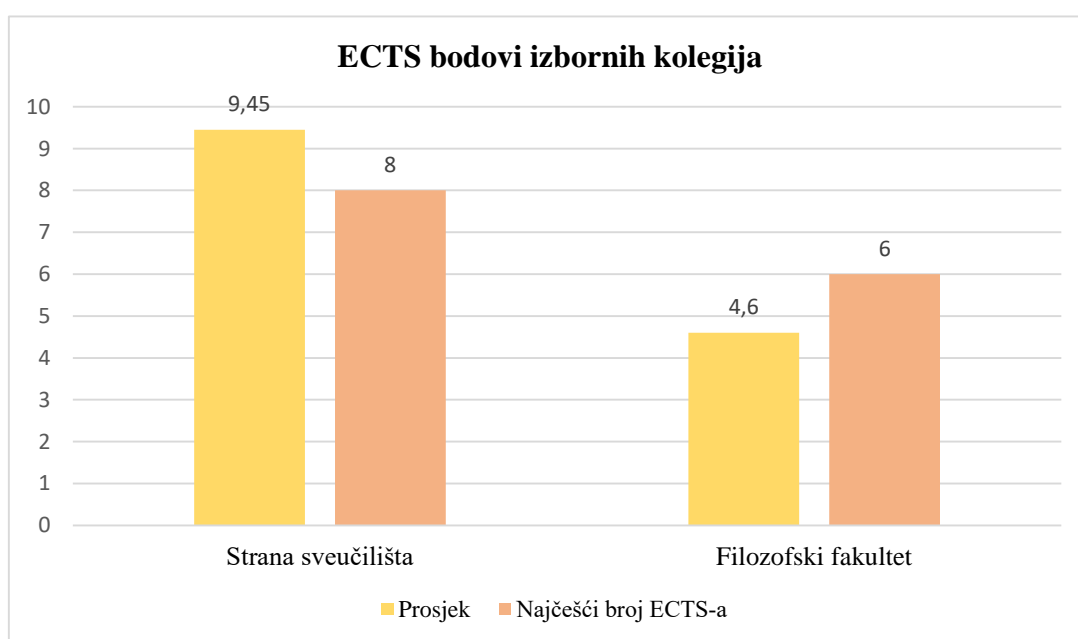
Studijski program na Filozofskom fakultetu ima šest obaveznih kolegija koje studenti moraju položiti do kraja studija. Uz obvezne kolegije i diplomski rad i praksu, također moraju skupiti određeni broj ECTS bodova (67 ECTS) iz ponude izbornih kolegija. Kako bi skupili bodove studenti mogu upisivati izborne kolegije koji imaju unutarnju ili vanjsku izbornost. Pregledom izbornih kolegija unutar ponude odsjeka zaključeno je kako je najčešći broj bodova izbornih kolegija 6 ECTS-a, što nas dovodi do toga da studenti moraju položiti devetnaest kolegija kako bi završili studij.

Također su traženi podaci o tome postoji li mogućnost upisa studija dvopredmetno. Iz podataka je zaključeno kako je jedino program Bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu moguće upisati kao dvopredmetan studij. Kod ostalih studija nije izričito navedeno može li se studij upisati kao jednopredmetan ili dvopredmetan stoga je zaključeno kako ne postoji ta mogućnost. Također treba napomenuti kako na stranicama sveučilišta Tampere stoji kako studenti mogu upisati neki drugi program ponuđen na sveučilištu kako bi skupili dovoljan broj ECTS bodova za završetak studija.

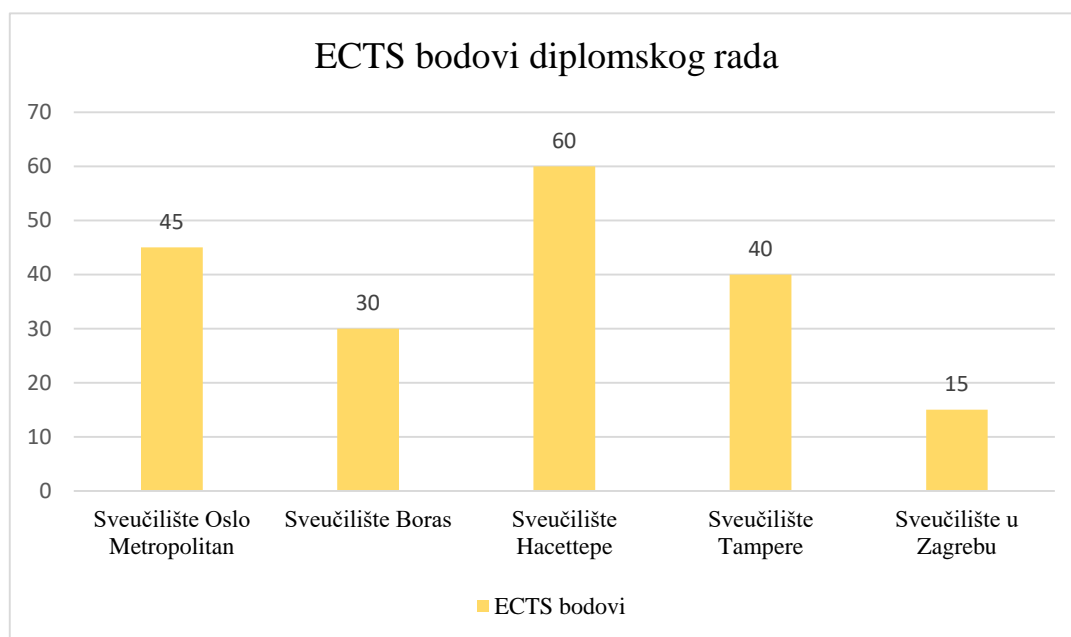
Slika 1. ECTS bodovi obaveznih kolegija

Slika 1. prikazuje graf s podacima o prosjeku i frekvenciji bodova ECTS-a obaveznih predmeta. Analiza podataka provedena je odvojeno za skup stranih sveučilišta koja su odabrana za analizu i za studijski program Filozofskog fakulteta. Prosjek svih navedenih ECTS bodova izračunat je funkcijom aritmetička sredina, dok je najčešći broj bodova ECTS-a izračunat funkcijom MODE u MS Excel. Dobiveni su rezultati da je prosjek broja ECTS bodova stranih sveučilišta 8,5, dok je frekvencija, odnosno broj bodova koji se najviše ponavlja, 5. Iz rezultata za Filozofski fakultet vidimo kako je prosjek broja ECTS bodova manji od prosjeka na stranim sveučilištima (5), dok je frekvencija veća (6).

Slika 2. ECTS bodovi izbornih kolegija

Slika 2. prikazuje graf s podacima o usporedbi prosjeka i frekvencije bodova ECTS-a izbornih predmeta. Analiza je provedena odvojeno za skup stranih sveučilišta koja su odabrana za analizu u diplomskom radu i za program koji se izvodi na Filozofskom fakultetu. Prosjek svih navedenih ECTS bodova izračunat je funkcijom aritmetička sredina, dok je najčešći broj bodova ECTS-a izračunat funkcijom MODE u MS Excel. Treba napomenuti kako unutar ponuđenog studijskog programa na sveučilištu Tampere nije pronađena ponuda izbornih kolegija unutar programa već studenti mogu birati između kolegija ponuđenih na cijelom sveučilištu. Također, na studiju sveučilišta Boras u ponudi kolegija ne postoje izborni kolegiji već svi kolegiji koje studenti moraju položiti imaju status obaveznog kolegija. Iz podataka je vidljivo da je prosjek bodova ECTS-a izbornih kolegija na stranim sveučilištima 9,45, dok je frekvencija 8, dok je iz dobivenih rezultata za program na Filozofskom fakultetu vidljivo kako su i prosjek bodova ECTS-a koji iznosi 4,6 i frekvencija bodova ECTS-a koja iznosi 6 manji od prosjeka i frekvencije stranih sveučilišta.

Slika 3. Broj ECTS bodova diplomskog rada

Prema podacima iz Slike 3. vidimo kako se broj bodova ECTS-a koji su dodijeljeni diplomskom radu kojega studenti moraju napisati i obraniti kako bi završili studij razlikuje. Najveći broj bodova ECTS-a nosi diplomski rad na sveučilištu Hacettepe, 60 ECTS. Kolegij koji je vezan uz pisanje diplomskog rada podijeljen je na dva dijela. Diplomski rad na sveučilištima Oslo i Tampere nosi sličan broj bodova ECTS-a. Na sveučilištu Oslo to je 45 ECTS bodova, dok je na sveučilištu Tampere 40 ECTS bodova te je uz diplomski rad vezan i seminar o metodama istraživanja koji nosi 10 ECTS bodova i koji bi studente priprema na postavljanje i provođenje

istraživanja za diplomski rad. Na sveučilištu Boras diplomskom radu dodijeljeno je 30 ECTS bodova, no u silabusu je napomenuto kako je uz pisanje diplomskog rada vezan i kolegij o metodama istraživanja. Najmanji broj bodova dodijeljen diplomskom radu je na Filozofskom fakultetu gdje on iznosi 15 ECTS bodova. Studij na Filozofskom fakultetu također je jedini studij koji u svom programu ima obaveznu studentsku praksu.

5.4 Tematska analiza

Tematska analiza provedena je u pet koraka koje su u svom radu opisale Braun i Clarke.³⁹ Analizirani su podaci o ishodima studijskih programa stranih sveučilišta bez podataka o studiju koji se provodi na Filozofskom fakultetu koji su analizirani zasebno. U prvom koraku analize prikupljeni podaci su prevedeni s engleskog jezika na hrvatski te nakon toga pročitani još nekoliko puta kako bi se uočile neke sličnosti ili obrasci u ishodima. Nakon upoznavanja s ishodima učenja, u drugom su koraku izdvojeni početni kodovi koji će služiti kao početak za daljnje definiranje tema. Unutar teksta su žutom bojom označene riječi ili dijelovi rečenica koji su smatrani obrascima. U trećem koraku su na temelju izdvojenih početnih kodova definirane potencijalne teme unutar kojih će se uvrštavati kodovi. Izdvojeni početni kodovi i potencijalne teme nalaze se unutar priloga ovom diplomskom radu kao Dodatak [2]. Zatim su u četvrtom koraku dobiveni rezultati ponovno pregledani pri čemu su nazivi nekih tema izmijenjeni, dok je jedna od tema redefinirana kao dvije. U završnom koraku analize prikupljenih podataka definirano je pet tema od kojih je svaka zbog lakšeg snalaženja u analizi i daljnjoj interpretaciji označena drugom bojom: *Upravljanje informacijama*, *Upravljanje znanjem*, *Stručno znanje*, *Istraživačke kompetencije* i *Komunikacija*. Unutar svake od definiranih tema, određene su i podteme koje se odnose na određeno uže područje unutar pojedine teme. (Tablica 5.). Nakon provedene analize podataka stranih sveučilišta, provedena je i djelomična analiza podataka prikupljenih za studijski program na Filozofskom fakultetu. Na početku su podaci pročitani nekoliko puta kako bi se što bolje upoznali s njima. Zatim su izdvojeni početni kodovi koji su označeni žutom bojom. Nakon toga su početni kodovi uvršteni unutar pet tema i njihovih podtema koje su definirane tijekom analize podataka stranih sveučilišta.

---

³⁹ Braun, V.; Clarke, V. Using thematic analysis in psychology. // *Qualitative Research in Psychology*. 3, 2 (2006), str. 77-101.

Tablica 4. Popis tema i podtema

Tema	Podtema
Upravljanje informacijama	Organizacija znanja Etičko korištenje informacija
Upravljanje znanjem	Upravljanje projektima Strateško upravljanje
Stručno znanje	Poznavanje teorije Poznavanje prakse i primjena Poznavanje suvremenih trendova
Istraživačke kompetencije	Teorija Praktična primjena
Komunikacija	Timski/samostalan rad Komunikacijske vještine

5.5 Interpretacija rezultata

Nakon definiranja tema i podtema iz analiziranih podataka, ishodi programa su povezani uz odgovarajuće teme te je na temelju toga napravljena interpretacija rezultata. Rezultati analize programa stranih sveučilišta (Tablica 5.) interpretirani su odvojeno od rezultata analize Filozofskog fakulteta (Tablica 6.). U tablicama su dijelovi ishodi koji su vezani uz temu i njenu podtemu označeni masnim slovima.

Tablica 5. Rezultati analize ishoda stranih sveučilišta

Tema	Podtema	Primjeri
Upravljanje informacijama	Organizacija znanja	<ul style="list-style-type: none"> steći vještine za analitičku procjenu, vrednovanje i korištenje teorijskih i praktičnih informacija u području upravljanja informacijama imati vještine pratiti, vrednovati i procijeniti nacionalne i međunarodne razvoje u području upravljanja informacijama posjedovati znanja o načelima organizacije informacija, opisu dokumenata i informacijskoj arhitekturi unutar knjižnica, arhiva i online okruženja imati vještine potrebne za sudjelovanjem u planiranju i implementaciji zbirke

		<ul style="list-style-type: none"> • imati vještine za vođenje cjeloživotnog učenja i donošenje važnih procjena o znanju i vještinama unutar područja upravljanja informacijama
	Etičko korištenje informacija	<ul style="list-style-type: none"> • pridržavati se socijalnih, znanstvenih i etičkih pravila u svim fazama istraživanja koje provode unutar područja • razumjeti ulogu knjižnica i informacijskih usluga unutar društva • može identificirati etičke probleme u istraživanju
Upravljanje znanjem	Upravljanje projektima	<ul style="list-style-type: none"> • biti u mogućnosti isplanirati i samostalno voditi početno osposobljavanje za korisnike digitalnih informacijskih usluga • može formulirati probleme za LIS istraživački projekt, provesti istraživanje na međunarodnoj razini te biti u mogućnosti obrađivati zahtjevna akademska pitanja i raspravljati o utvrđenom znanju u području učenja
	Strateško upravljanje	<ul style="list-style-type: none"> • imati znanje i vještine za razvijanje strategija digitalnih informacijskih usluga u suradnji s ostalim stručnjacima i implementaciju tih strategija • biti u mogućnosti samostalno ili kao član tima prepoznati probleme u području upravljanja informacijama, pronaći rješenje i ostvariti ta rješenja
Stručno znanje	Poznavanje teorije	<ul style="list-style-type: none"> • imati visoku razinu teorijskog i stručnog znanja i vještine za njegovo daljnje razvijanje • ima napredna znanja o području knjižničarstva i informacijskih znanosti u kojemu se specijalizira

	<ul style="list-style-type: none"> • ima opširno znanje o teorijama i pristupima knjižničarstvu i informacijskim znanostima općenito
Poznavanje prakse i primjena	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti i objasniti pojam suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti, posebice u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, te će imati razvijene vještine za primjenu rezultata istraživanja na potrebe različitih ciljanih skupina • koristiti različite teorijske perspektive u organizacijama koje zahtijevaju napredne kompetencije u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga i primijeniti teorijsko znanje na konkretne primjere i probleme
Poznavanje suvremenih trendova	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti i objasniti pojam suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti posebice u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, te će imati razvijene vještine za primjenu rezultata istraživanja na potrebe različitih ciljanih skupina • moći prepoznati glavne prepreke i njihove moguće uzroke u svom profesionalnom području rada • imati vještine pratiti, vrednovati i procijeniti nacionalne i međunarodne razvoje u području upravljanja informacijama • poznavati područja znanstvenog objavljivanja • moći primijeniti usvojena znanja o knjižnicama i informacijama na nova problemska područja i u novim kontekstima

Istraživačke kompetencije	Teorija	<ul style="list-style-type: none"> • imati teorijsko i metodološko znanje koje služi kao temelj za istraživačko obrazovanje unutar područja • imati znanja o znanstvenim istraživačkim metodama i tehnikama rada • ima deklarativno znanje o metodama istraživanja koje se koriste u LIS • razumjeti osnove istraživanja za istraživanje i vrednovanje knjižnica
	Praktična primjena	<ul style="list-style-type: none"> • moći prepoznati glavne prepreke i njihove moguće uzroke u svom profesionalnom području rada • biti u mogućnosti koristiti široki spektar istraživačkih metoda na naprednijoj razini • može procijeniti primjerenost i primjenu različitih teorija i metoda u LIS istraživačkom projektu • moći primijeniti usvojena znanja o knjižnicama i informacijama na nova problemska područja i u novim kontekstima • može pridonijeti interdisciplinarnom istraživanju i razvojnim projektima
Komunikacija	Timski/samostalan rad	<ul style="list-style-type: none"> • biti u mogućnosti samostalno ili u suradnji s ostalim dionicima procijeniti, vrednovati i provesti primijenjene istraživačke zadatke • biti u mogućnosti samostalno ili kao član tima prepoznati probleme u području upravljanja informacijama, pronaći rješenje i ostvariti ta rješenja
	Komunikacijske vještine	<ul style="list-style-type: none"> • biti u mogućnosti komunicirati rezultate istraživanja usmeno, vizualno i pismeno • biti u mogućnosti na učinkovito komunicirati, usmeno i pismeno, na stranom jeziku

-
- moći **koristiti informacijske i komunikacijske tehnologije** na naprednijoj razini
  - može **prenijeti ideje putem uvaženih akademskih publikacija**
-

Unutar teme ***Upravljanje informacijama*** definirane su dvije podteme: Organizacija znanja i Etičko korištenje informacija.

Organizacija znanja uključuje vještine procjene, praćenja, vrednovanja i korištenja informacija u području upravljanja informacijama. Isto tako obuhvaća posjedovanje znanja o načelima organizacije informacijama i informacijskoj arhitekturi kao i vještine potrebne za planiranje i implementaciju zbirke i vođenje cjeloživotnog učenja. Ishodi svrstani u ovu podtemu su: *„steći vještine za analitičku procjenu, vrednovanje i korištenje teorijskih i praktičnih informacija u području upravljanja informacijama“, „imati vještine pratiti, vrednovati i procijeniti nacionalne i međunarodne razvoje u području upravljanja informacijama“, „posjedovati znanja o načelima organizacije informacija, opisu dokumenata i informacijskoj arhitekturi unutar knjižnica, arhiva i online okruženja“, „imati vještine potrebne za sudjelovanjem u planiranju i implementaciji zbirke“, imati vještine za vođenje cjeloživotnog učenja i donošenje važnih procjena o znanju i vještinama unutar područja upravljanja informacijama“.*

Podtema **Etičko korištenje informacija** govori o načinu na koji se knjižničari odnose prema upravljanju informacijama. Prilikom provođenja istraživanja, knjižničari se moraju pridržavati propisanih socijalnih, znanstvenih i etičkih pravila. To uključuje i identificiranje etičkih problema s kojima bi se mogli suočiti prilikom postavljanja istraživačkog pitanja i provođenja istraživanja. Također moraju razumjeti ulogu knjižnice i njenih usluga unutar društva kako bi mogli procijeniti i odlučiti koje informacije su relevantne i bitne za njihove korisnike i knjižnicu. Ishodi vezani uz ovu podtemu su: *„pridržavati se socijalnih, znanstvenih i etičkih pravila u svim fazama istraživanja koje provode unutar područja“, „razumjeti ulogu knjižnica i informacijskih usluga unutar društva“, „može identificirati etičke probleme u istraživanju“.*

Pod temom ***Upravljanje znanjem*** identificirani su ishodi vezani uz razvijanje vještina za rad na raznim projektima i strategijama. Shodno tomu definirane su dvije podteme: Upravljanje projektima i Strateško upravljanje.

Podtema **Upravljanje projektima** fokusira se na kompetencije koje su potrebne za postavljanje pitanja za istraživački projekt te planiranje, dizajniranje i vođenje raznih projekata vezanih uz knjižnice, ali i njene korisnike. Projekti mogu biti vezani uz upoznavanje korisnika s knjižničnim fondom ili osposobljavanje korisnika za rad s njenim uslugama, ali i uz sam rad knjižnice kako bi svojim korisnicima mogli ponuditi najsuvremenije usluge i knjižnični fond koji je u tijeku sa zahtjevima korisnika. Ishodi svrstani unutar podteme su: *„biti u mogućnosti isplanirati i samostalno voditi početno osposobljavanje za korisnike digitalnih informacijskih usluga“, „može formulirati probleme za LIS istraživački projekt, provesti istraživanje na međunarodnoj razini te biti u mogućnosti obrađivati zahtjevna akademska pitanja i raspravljati o utvrđenom znanju u području učenja“.*

Strateško upravljanje unutar područja upravljanja znanjem podrazumijeva: *„imati znanje i vještine za razvijanje strategija digitalnih informacijskih usluga u suradnji s ostalim stručnjacima i implementaciju tih strategija“, „biti u mogućnosti samostalno ili kao član tima prepoznati probleme u području upravljanja informacijama, pronaći rješenje i ostvariti ta rješenja“.* Iz analiziranih ishoda može se zaključiti da je važno razvijati vještine koje omogućuju razvijanje i implementaciju strategija vezanih uz usluge koje knjižnica pruža korisnicima. Još jedan način strateškog upravljanja je kroz vještine koje omogućuju pronalazak rješenja te njihovo provođenje.

Tema **Stručno znanje** obuhvaća ishode koji su fokusirani na razvijanje znanja i vještina vezanih uz područje rada. Unutar teme identificirane su tri podteme: Poznavanje teorije, Poznavanje prakse i primjena te Poznavanje suvremenih trendova.

Podtema **Poznavanje teorije** odnosi se na posjedovanje teorijskog znanja o području knjižničarstva i informacijskih znanosti. Ishodi koji su kroz analizu povezani uz tu podtemu su: *„imati visoku razinu teorijskog i stručnog znanja i vještine za njegovo daljnje razvijanje“, „ima napredna znanja o području knjižničarstva i informacijskih znanosti u kojemu se specijalizira“, „ima opširno znanje o teorijama i pristupima knjižničarstvu i informacijskim znanostima općenito“.*

Uz podtemu **Poznavanje prakse i primjena** vezana su dva ishoda: *„razumjeti i objasniti pojam suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti, posebice u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, te će imati razvijene vještine za primjenu rezultata istraživanja na potrebe različitih ciljanih skupina“* i *„koristiti različite teorijske perspektive u organizacijama koje zahtijevaju napredne kompetencije u području digitalnih knjižnica i*

informacijskih usluga i primijeniti teorijsko znanje na konkretne primjere i probleme“. Iz ishoda iščitavamo važnost razumijevanja rezultata istraživanja te njihove primjene na različite ciljane skupine. Također je istaknuta i primjena stečenog teorijskog znanja van teorijskih okvira, odnosno na primjere i probleme s kojima se knjižničari suočavaju unutar radnog vremena.

Poznavanje suvremenih trendova unutar područja knjižničarstva i informacijskih znanosti znači: *„razumjeti i objasniti pojam suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti posebice u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, te će imati razvijene vještine za primjenu rezultata istraživanja na potrebe različitih ciljanih skupina“, „moći prepoznati glavne prepreke i njihove moguće uzroke u svom profesionalnom području rada“, „imati vještine pratiti, vrednovati i procijeniti nacionalne i međunarodne razvoje u području upravljanja informacijama“, „poznavati područja znanstvenog objavljivanja“, „moći primijeniti usvojena znanja o knjižnicama i informacijama na nova problemska područja i u novim kontekstima“.* Iz prikazanih ishoda je vidljivo da se naglasak stavlja na razumijevanje što znači pojam suvremene knjižnice i smjer u kojemu se on razvija. Ono je također vezano uz prepoznavanje prepreka na koje je kao knjižničar moguće naići kao i razumijevanje tih prepreka i njihovih uzroka. Važno je i razvijati vještine koje omogućuju pratiti i analizirati razvoj područja na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Praćenje suvremenih trendova je važno i unutar znanstvenog objavljivanja kako bi mogli napredovati i implementirati novosti u svoj rad. Naglasak je stavljen i na razvijanje kompetencija koje omogućuju primjenu teorijskog znanja o knjižnicama i informacijama na nove kontekste i problemska područja.

Unutar teme ***Istraživačke kompetencije*** uvršteni su ishodi koji se odnose na razvijanje kompetencija vezanih uz istraživanje. Shodno tomu identificirane su dvije podteme: Teorija i Praktična primjena.

Teorijsko znanje o istraživanju uključuje poznavanje različitih metoda, tehnika rada i teorija. Ono je osnova za početak svakog istraživačkog rada unutar područja rada kako bi istraživanje moglo biti uspješno provedeno. Također je i polazište za vrednovanje knjižnica i njenih usluga. Sljedeći ishodi programa povezani su uz teorijsko znanje o istraživanju: *„imati teorijsko i metodološko znanje koje služi kao temelj za istraživačko obrazovanje unutar područja“, „imati znanja o znanstvenim istraživačkim metodama i tehnikama rada“, „ima specijalizirano znanje o metodama istraživanja koje se koriste u LIS“, „razumjeti osnove istraživanja za istraživanje i vrednovanje knjižnica“.*

Praktična primjena teorijskog znanja prikazana je kroz sljedeće ishode: „moći prepoznati glavne prepreke i njihove moguće uzroke u svom profesionalnom području rada“, „biti u mogućnosti koristiti široki spektar istraživačkih metoda na naprednijoj razini“, „može procijeniti primjerenost i primjenu različitih teorija i metoda u LIS istraživačkom projektu“, „moći primijeniti usvojena znanja o knjižnicama i informacijama na nova problemska područja i u novim kontekstima“, „može pridonijeti interdisciplinarnom istraživanju i razvojnim projektima“. Iz analiziranih ishoda je vidljivo da će studenti nakon završenog diplomskog studija imati vještine za prepoznavanje mogućih prepreka i njihovih uzroka unutar područja rada kao i vještine za njihovo uspješno rješavanje. Također će moći primijeniti različite teorije i metode istraživanja na različite istraživačke projekte te moći procijeniti njihovu primjerenost za određeni istraživački projekt kao i sudjelovati u interdisciplinarnim istraživanjima i projektima. Korištenje istraživačkih metoda unutar pojedinih istraživanja biti će na naprednijoj razini. Nadalje, stavlja se važnost na mogućnost primjene usvojenih teorijskih znanja o knjižnicama i informacijama u novim kontekstima i na probleme koji se mogu pojaviti.

Pod temom **Komunikacija** nalaze se ishodi koji razvijaju vještine koje studentima nakon, ali i tijekom studija, omogućuju kako bi što bolje i uspješnije mogli komunicirati opažanja, ideje i znanja. Unutar teme identificirane su i dvije podteme: Timski/samostalan rad i Komunikacijske vještine.

Uspješno komuniciranje svojih stavova i ideja važno je kako bi kao budući zaposlenici unutar institucije mogli provoditi uspješnu suradnju s ostalim zaposlenicima bilo na zajedničkom projektu ili pitanjima vezanima uz korisničke usluge. Ishodi vezani uz **timski**, odnosno **samostalan rad**, identificirani su unutar dva programa: unutar ishoda programa koji se održava na Sveučilištu Boras „biti u mogućnosti samostalno ili u suradnji s ostalim dionicima procijeniti, vrednovati i provesti primijenjene istraživačke zadatke“ i sveučilišta Hacettepe „biti u mogućnosti samostalno ili kao član tima prepoznati probleme u području upravljanja informacijama, pronaći rješenje i ostvariti ta rješenja“.

Komunikacija unutar radnog mjesta može biti ostvarena kroz razne **komunikacijske vještine** koje su prikazane kroz sljedeće ishode: „biti u mogućnosti komunicirati rezultate istraživanja usmeno, vizualno i pismeno“, „biti u mogućnosti na učinkovito komunicirati, usmeno i pismeno, na stranom jeziku“, „moći koristiti informacijske i komunikacijske tehnologije na naprednijoj razini“, „može prenijeti ideje putem uvažениh akademskih publikacija“. Iz primjera ishoda koji su povezani uz komunikacijske vještine vidljivo je da je stavljena važnost na razvijanje prezentacijskih vještina, vještina čitanja i pisanja kako bi komunikacija bila što učinkovitija.

Bitnim se smatra i korištenje stranog jezika što studentima daje mogućnost prezentiranja svog rada na međunarodnoj razini. Također je vidljivo kako se važnim smatra i objavljivanje radova unutar akademskih publikacija kako bi mogli sudjelovati u razvitku i mijenjanju područja rada, ali i osobnom napredovanju kao i naprednija razina poznavanja i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Tablica 6. Rezultati analize ishoda Filozofskog fakulteta

Tema	Podtema	Primjeri
Upravljanje informacijama	Organizacija znanja	<ul style="list-style-type: none"> • analizirati, prikazivati i tumačiti informacije • identificirati i vrednovati informacije i/ili informacijske izvore • identificirati i analizirati način na koji informacije nastaju, kolaju i koriste se • upravljati analognim i digitalnim zbirkama i fondovima • organizirati, označavati i pretraživati informacije i/ili informacijske izvore
	Etičko korištenje informacija	
Upravljanje znanjem	Upravljanje projektima	<ul style="list-style-type: none"> • razvijati usluge i programe za korisnike • procjenjivati informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge
	Strateško upravljanje	<ul style="list-style-type: none"> • kvantitativno i kvalitativno vrednovati službe i usluge • interpretirati odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija
Stručno znanje	Poznavanje teorije	<ul style="list-style-type: none"> • koristiti nacionalne i međunarodne pravne i administrativne propise koji se odnose na nastanak, prijenos i korištenje informacija
	Poznavanje prakse i primjena	<ul style="list-style-type: none"> • provoditi programe zaštite građe i podataka • planirati i voditi stručne projekte
	Poznavanje suvremenih trendova	<ul style="list-style-type: none"> • tumačiti povijesni razvitak informacijske struke i preispitivati mogućnosti njenog budućeg razvoja
Istraživačke kompetencije	Teorija	<ul style="list-style-type: none"> • procjenjivati informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge

	Praktična primjena	
Komunikacija	Timski/samostalan rad	
	Komunikacijske vještine	<ul style="list-style-type: none"> • provoditi marketinške postupke u svrhu komunikacije s javnošću

Nakon analize ishoda stranih sveučilišta, ishodi programa koji se provodi na Filozofskom Fakultetu uvršteni su unutar tema i podtema dobivenih tematskom analizom. Unutar podteme **Organizacija znanja** pod temom **Upravljanje informacijama** nalazi se pet ishoda programa: „analizirati, prikazivati i tumačiti informacije“, „identificirati i vrednovati informacije i/ili informacijske izvore“, „identificirati i analizirati način na koji informacije nastaju, kolaju i koriste se“, „upravljati analognim i digitalnim zbirkama i fondovima“, „organizirati, označavati i pretraživati informacije i/ili informacijske izvore“. Ishodi su fokusirani na vještine vezane uz identifikaciju, analizu, vrednovanje i prikazivanje informacija, ali i poznavanje načina kako informacije nastaju i koriste se te njihovu organizaciju, označavanje i pretraživanje. Također je važno znati upravljati analognim, ali i digitalnim zbirkama i fondovima.

Pod temom **Upravljanje znanjem** i njenim podtemama nalaze se sljedeći ishodi: „razvijati usluge i programe za korisnike“, „kvantitativno i kvalitativno vrednovati službe i usluge“, „interpretirati odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija“. Iz prikazanih ishoda je vidljivo da se tijekom studija očekuje razvijanje vještina vezanih uz provođenja usluga i programa za korisnike kao i vrednovanje službi i usluga dostupnih u knjižnici. Studenti će također biti u mogućnosti interpretirati odnos između proizvođača informacija, njenih posrednika i korisnika.

Uz temu **Stručno znanje** i njene podteme vezani su sljedeći ishodi: „koristiti nacionalne i međunarodne pravne i administrativne propise koji se odnose na nastanak, prijenos i korištenje informacija“, „tumačiti povijesni razvitak informacijske struke i preispitivati mogućnosti njenog budućeg razvoja“, „provoditi programe zaštite građe i podataka“, „planirati i voditi stručne projekte“. Važnost je stavljena na razvijanje kompetencija koje će studentima pomoći u korištenju i tumačenju pravnih i administrativnih propisa vezanih uz područje rada. Također će imati razvijene vještine za tumačenje povijesnog razvitka informacijske struke te na temelju toga razmišljanja o njenim mogućnostima u budućnosti. Osim teorijskog poznavanja struke, studenti će biti u mogućnosti primijeniti znanje putem provođenja programa vezanih uz zaštitu građe i podatka te vođenja stručnih projekata.

Unutar teme ***Istraživačke kompetencije*** uvršten je sljedeći ishod programa: „*procjenjivati informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge*“ koji upućuje da će biti razvijene vještine potrebne za procjenu informacijske potrebe korisnika te nakon toga planiranje odgovarajućih služba i usluga.

Uz temu ***Komunikacija*** i njene podteme vezan je ishod koji upućuje na vještine koje studentima omogućuju razvijanje i provođenje marketinških postupaka kako bi mogli što uspješnije komunicirati s javnošću: „*provoditi marketinške postupke u svrhu komunikacije s javnošću*“.

Iz podataka prikazanih u Tablici 6. gdje su ishodi učenja propisani za studij na Filozofskom fakultetu povezani s temama i podtemama definiranim tijekom analize vidljivo je da ishodi Filozofskog fakulteta pokrivaju svih pet definiranih tema, no ne i sve podteme koje su identificirane unutar tema. Podteme unutar kojih nije svrstan nije ishod su: Etičko korištenje informacija, Praktična primjena unutar Istraživačkih kompetencija i Timski/samostalan rad.

Zaključak

Analizom ishoda učenja studijskih programa definirane su teme i podteme unutar kojih se ishodi mogu sadržajno svrstati. Definirane teme su: Upravljanje informacijama, Upravljanje znanje, Stručno znanje, Istraživačke kompetencije i Komunikacija. Unutar svake od njih definirane su još dvije ili tri podteme koje označavaju određeno uže područje unutar teme.

Unutar teme Upravljanje informacijama svrstani su ishodi učenja koji ukazuju na to da će studenti nakon završenog studija knjižničarstva imati vještine koje im omogućuju procjenu, praćenje, vrednovanje i korištenje informacija unutar područja upravljanja informacijama. Isto tako steći će vještine koje im omogućuju uspješno planiranje i implementaciju analognih i digitalnih zbirki. Nadalje, studenti će imati vještine i kompetencije kako bi se unutar svog znanstvenog rada pridržavali propisanih etičkih i socijalnih pravila te kako bi uspješno mogli identificirati etičke probleme.

Ishodi učenja vezani uz temu Upravljanje znanjem sadrže vještine, kompetencije i znanja koje su vezane uz samostalno vođenje osposobljavanja za korisnike i istraživačkih projekata vezanih uz područje knjižničarstva i informacijskih znanosti, razvijanje strategija i prepoznavanje problema i pronalazak i ostvarivanje rješenja, vrednovanje službi i usluga te interpretaciju odnosa proizvođača, posrednika i korisnika informacija.

Tema Stručno znanje sadrži ishode učenja unutar kojih je naglašeno posjedovanje teorijskog i stručno znanja, znanja o pojmu suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti i područjima suvremenog objavljivanja. U ishodima učenja je također stavljena važnost na vještine za primjenu rezultata istraživanja na konkretne primjere i probleme s kojima se knjižničari mogu susresti u svom poslu, korištenja različitih teorijskih perspektiva, prepoznavanje prepreka i njihovih uzroka, korištenja nacionalnih i međunarodnih pravnih i administrativnih propisa te provođenje programa zaštite građe i podataka.

Pod temom Istraživačke kompetencije uvršteni su ishodi učenja koji se odnose na teorijsko i metodološko znanje o istraživanjima kao i znanja za vrednovanje knjižnica. Osim znanja, ishodi učenja se i na vještine za prepoznavanje prepreka unutar područja rada, korištenja istraživačkih metoda na naprednijoj razini, procjene primjerenosti različitih teorija i metoda, primjene znanja na nova problemska područja te procjene informacijske potrebe.

Posljednja tema sadrži ishode učenja koji opisuju vještine za samostalan i timski rad te uspješnu komunikaciju usmeno, vizualno i pismeno na materinjem, ali i stranom jeziku te prenošenja

ideja putem publikacija i provođenja marketinških postupaka u svrhu uspješne komunikacije s javnošću.

Iz analize ishoda učenja možemo zaključiti kako se kroz studije na stranim sveučilištima podjednaka važnost stavlja na teorijsko znanje o području knjižničarstva i informacijskih znanosti, ali i na praktičnu primjenu stečenih znanja. Ishodi učenja sadrže i znanja koja će studenti steći tijekom svog studija, ali i vještine i kompetencija kako ta znanja primijeniti u različitim institucijama u kojima se mogu zaposliti nakon završetka studija. U ishodima učenja studija na Filozofskom fakultetu više se fokusira na teorijska znanja o području, a manje na praktičnu primjenu tih znanja unutar različitih konteksta. Također kako se na stranim sveučilištima više važnosti stavlja na teorije, metode i razumijevanje osnova istraživanja kao i primjenu i korištenje istraživačkih metoda unutar područja istraživanja knjižničarstva i informacijskih znanosti.

Literatura

1. About. // iSchools. URL: <https://ischools.org/about/>.
2. About the University of Boras. // University of Boras. URL: <http://www.hb.se/en/About-UB/>.
3. Apply to join. // iSchools. URL: <https://ischools.org/members/apply-to-join/>.
4. Audunson, R. LIS and the creation of a European educational space. // Journal of Librarianship and Information Science, 37, 4(2005). str. 171-174.
5. Bibliotek-og informasjonsvitenskap. // Oslo and Akershus University college of applied sciences. URL: <http://www.hioa.no/Studier-og-kurs/SAM/Master/Bibliotek-og-informasjonsvitenskap>.
6. Borrego, A. Library and information education in Europe : an overview. // BID : textos universitaris de biblioteconomia i documentació (2015). URL: <http://bid.ub.edu/en/35/borrego.htm>.
7. Borup Larsen, J. A survey of library & information science schools in Europe. // European Curriculum Reflections on Library and Information Science Education / urednik Leif Kajberg. Copenhagen : The Royal School of Library and Information Science, 2005. URL: <http://dspace-unipr.cineca.it/bitstream/1889/1704/1/EUCLID%20European%20LIS%20curriculum.pdf>.
8. Braun, V.; Clarke, V. Successful qualitative research: a practical guide for beginners. Los Angeles : SAGE, 2013.
9. Braun, V.; Clarke, V. Using thematic analysis in psychology. // Qualitative Research in Psychology. 3, 2 (2006), str. 77-101.
10. Charter. // iSchools. URL: <https://ischools.org/about/charter/>.
11. Detaljne informacije. // ECTS Informacijski paket. URL: <http://theta.ffzg.hr/ECTS/Studij/Index/1170>.
12. Directory. // iSchools. URL: <https://ischools.org/members/directory/>.
13. Facts about HiOA. // Oslo and Akershus University college of applied sciences. URL: <http://www.hioa.no/eng/About-HiOA/Facts-about-HiOA>.
14. Faculty of Communication Sciences. // University of Tampere. URL: <http://www.uta.fi/en/faculty-of-communication-sciences/#faculty>.
15. History. // Hacettepe University. URL: <http://www.hacettepe.edu.tr/english/hakkinda/tarihce>.

16. History of the University of Tampere. // University of Tampere. URL: <https://www.uta.fi/en/about-us/about-uta/history-university-tampere>.
17. iConference. URL: <https://ischools.org/the-iconference/>.
18. Informacijske znanosti. // ECTS Informacijski paket. URL: <http://theta.ffzg.hr/ECTS/Studij/Index/1170>.
19. Information management. // Hacettepe University. URL: http://akts.hacettepe.edu.tr/program_detay.php?prg_oid=PRGRAM_000000000000000000000010371&birim_kod=2112&programduzey=3&submenuheader=2&durum=0&prg_kod=21121#gnl2.
20. Johnson, Ian M. The impact on education for LIS of the Bologna process. // Education for Information. 30, 1/2 (2013), str. 63-92.
21. Kajberg, L.; Horvat, A.; Oğuz, E. LIS education. // Global library and information science : a textbook for students and educators / urednik Ismaïl Abdullahi. Munchen : K.G. Saur, 2009. str. 343-363.
22. Kirjasto-ja tietopalvelujen opintosuunnan maisteriopinnnot (FM). // University of Tampere.
URL: <https://www10.uta.fi/opas/opintosuunta.htm?rid=15019&lang=fi&uiLang=fi&lv=2017>.
23. Larsen, Ronald L. History of the iSchools. // iSchools. URL: <https://ischools.org/wp-content/uploads/2017/08/History-of-the-iSchools-2009.pdf>.
24. Master's programme: Library and Information Science, Digital Library and Information Services. // University of Boras. URL: <http://www.hb.se/en/Current-Student/My-studies/Course-and-programme-portal/Programme-portal/Admitted-Autumn-2017/Masters-programme-Library-and-Information-Science-Digital-Library-and-Information-Services/>.
25. Povijest nastanka Odsjeka. // Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti. URL: <http://inf.ffzg.unizg.hr/index.php/hr/odsjek/povijest-nastanka-odsjeka>.
26. Povijest Sveučilišta u Zagrebu. // Sveučilište u Zagrebu. URL: <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/sveuciliste-jucer-danas-sutra/povijest-sveucilista/>.
27. Shu, F.; Mongeon, P. The evolution of iSchool movement (1988-2013): a bibliometric view. // Education for Information, 32 (2016), str. 359-373.
28. The Swedish School of Library and Information Science. // University of Boras. URL: <http://www.hb.se/en/The-Swedish-School-of-Library-and-Information-Science-SSLIS/>.

29. Uvod u kvalifikacije. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL:
<http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Uvod%20u%20kvalifikacije.pdf>.
30. Virkus, S. LIS Education in Europe : challenges and opportunities. // Informationskonzepte für die Zukunft. / urednik Eveline Pipp. Graz : Graz-Feldkirch, 2007. Str. 191-204.
31. Vodič za korištenje ECTS-a 2015. // Hrvatski kvalifikacijski okvir. URL:
<http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Vodi%C4%8D%20za%20korisnike%20ECTS-a.pdf>.

Dodatak [1] Prikupljeni podaci o sveučilištima uključenih u analizu

University of Borås: The Swedish School of Library and Information Science (Sweden)

Osnovni podaci

Jezik: engleski

Naziv: Master's programme: Library and Information Science, Digital Library and Information Services

Vrsta studija: sveučilišni diplomski studij

Stručni naziv: Masters degree in Library and Information Science, Digital Libraries and Information Services

Organizacijska jedinica: The Swedish School of Library and Information Science, University of Borås

Završetak studija: Diplomski rad

Trajanje: 2 godine (online)

ECTS bodovi: 120 ECTS

Detaljne informacije

Dopusnica: Education Committee 2015-02-25

Uvjeti prijave: Završen preddiplomski studij Knjižničarstva i informacijskih znanosti ili neki studij humanističkih znanosti, društvenih znanosti, prirodnih ili tehničkih znanosti ili studij iste vrijednosti; dokaz o poznavanju engleskog jezika (IELTS; TOEFL)

Sustav ocjenjivanja: a two level scale of Fail or Pass; a three level scale of Fail, Pass, and Pass with distinction; a four level scale: fail, 3, 4, 5 where 5 is the highest grade; the European wide scale - ECTS, Excellent (A), Very good (B), Good (C), Satisfactory (D) or Sufficient (E)

Daljnje obrazovanje:

Profesionalni status: You can target various jobs in libraries developing digital services. There are also possibilities in other public and business organisations that implement modern information services, create centralised or distributed collections of documents, support e-learning or work in electronic publishing or digitisation fields. With the expertise you gain of needs assessment and management of digital services, and your ability to communicate across the borders of technological, information and managerial professions a variety of career paths will be opened up to you as a graduate of this programme.

Zahtjevi i rezultati: The overall goal of the programme is to equip the students with knowledge required in professional work with and for development and management of digital collections

and information services in different types of libraries and other cultural research, business, and public organisations. Programme addresses the students with the Bachelor's degree (or an equivalent education) and is related to the research profile of the institution as well as to the advanced problems within the area of digital libraries and information services. The programme seeks both to provide in-depth knowledge and individual specialisation that could be comparable with similar international education programmes. Through national and international collaboration the programme prepares the students for research education within the area.

Ishodi učenja

In addition to the learning outcomes required by the Swedish higher education law, the students after graduating from the programme will:

- be able to understand and explain the modern library and information science research, especially, in the area of digital libraries and information services, and have ability to apply its results for the needs of various target groups
- be able to use different theoretical perspectives in the organisations that require and exploit advanced competence in the area of digital libraries and information services and apply abstract knowledge to specific cases and problems
- have knowledge and skills to develop strategies for digital information services in co-operation with other specialists and implement these strategies
- be able to assess, evaluate and conduct applied research tasks independently and in co-operation with different other stakeholders
- be able to plan and conduct independently basic training for the users of digital information services
- have theoretical and methodological knowledge that provides foundation for research education within the area.

**Hacettepe University: Department of Information Management, Faculty of Letters
(Turkey)**

Osnovni podaci

Jezik: turski

Naziv: Information management (Master of Information Management)

Vrsta studija: diplomski studij

Stručni naziv: masters degree in Information Management

Organizacijska jedinica: Department of Information Management, Faculty of Letters, Hacettepe University

Završetak studija diplomski rad

Trajanje: 4 semestra

ECTS bodovi: 120 ECTS

Detaljne informacije

Dopusnica:

Uvjeti prijave:

1. Applicants must hold a Bachelor's degree
2. Applicants are required to provide minimum 60 standard scores of Academic Personnel and Postgraduate Education Entrance Exam (ALES) in any qualification fields of or to have an equivalent score on GRE and GMAT recognized by the Senate of Hacettepe University.
3. Applicants must obtain a minimum score of 55 on the Foreign Language Exam (YDS) or an equivalent score on an exam recognized by the Higher Education Board (YOK).
4. International students' applications are accepted in line within "Hacettepe University Graduate Programme and Exam Regulation" in Official Gazette (29 November 2016, No:29900).
5. The provisions not listed above are enforced pursuant to the relevant decrees of Hacettepe University Graduate Education and Examination Regulation
6. The prospective Master's students found to be successful may have to take Scientific Preparation Courses based upon related Clause/s of Hacettepe University Graduate Education and Examination Regulation.

Sustav ocjenjivanja: The academic standing from a course shall be determined via the final course grade. The final course grade shall be calculated by jointly evaluating the student's semester performance (mid-term exams, assignments, practical studies etc.) and final exam. The final exam shall constitute a minimum of 40% or a maximum of 60% of the final course grade. The percentage of semester performance and final exam in the final course grade, the minimum final exam grade necessary for successfully completing the course and the syllabus shall be announced by the respective course instructor to students at the beginning of the semester. Students who do not take the final exam of a course shall be considered to have failed that course. Final course grade shall be given by converting the raw scores taken from exams

into points out of 100 and adapting these points to the grading system defined in the Article 24 of this Regulation.

Daljnje obrazovanje: poslijediplomski studij

Profesionalni status: Graduates can get various job opportunities both in private sector and public institutions. There are many working areas for alumni such as university, research, public, school and special libraries, archives and documentation centers. The job opportunities is not only restricted with libraries, but also contains database design, indexing and abstracting services, software companies, news agencies, publishing firms and research & development centers. Through the renewed curricula, our alumni have a chance to utilize current job opportunities such as information architecture, web designer, usability expert, etc.

Zahtjevi i rezultati: The courses are under both mandatory and elective status. Students are required to take 60 ECTS and achieve at least 2,75 out of 4,00 GPA (General Point Average) to begin their research and writing their thesis. After the completion of courses, students are expected to do an original research and write a master's thesis. Students conduct their research under the supervision a faculty who is appointed by Departmental Academic Council. Students have to present and defense their thesis in front of a jury which is composed by student's supervisor and four other members.

The Department of Information Management aims to educate creative and self-confident information professionals with leadership capabilities who can design, implement and run information systems so that individuals, organizations and the society can get the utmost benefit from the recorded, printed and electronic information repositories; and train the new generation of researchers with a high degree of knowledge about their specialties who can conduct original research and offer the new knowledge produced to the service of the society. It also strives to carry out theoretical and applied research and publish results to further the development of information systems, information services and information technologies on national and international levels.

Ishodi učenja

1. Graduates have expert level theoretical and practical professional knowledge and they keep developing it.
2. Graduates can identify major obstacles and their possible causes in their professional field.
3. Graduates are knowledgeable about scientific research methods and techniques. Skills/cognitive-applied

4. Graduates have the ability to interpret, evaluate and use theoretical and practical information in the field of information management analytically.

5. Graduates are capable of using wide range of research methods in an advance level. Proficiencies

6. Graduates, either as an individual or as a team member, are able to identify problems in the field of information management, create solutions and realize these solutions.

7. Graduates have the ability to lead learning orientation and to make critical evaluation on knowledge and skills in the field of information management.

8. Graduates have the ability to pursue, evaluate and interpret developments in the field of information management nationally and internationally.

9. Graduates are capable of communicating research results orally, visually and textually.

10. Graduates can communicate effectively, orally and written, in a foreign language

11. Graduates are capable of using information and communication technologies in an advanced level.

12. Graduates comply with social, scientific and ethical codes at all stages of research they carry out in the field. They use their knowledge and skills to contribute to the society and science.

University of Tampere: School of Information Sciences (Finland)

Osnovni podaci

Jezik: finski

Naziv: Kirjasto- ja tietopalvelujen opintosuunnan maisteriopinnot (Master's Degree in Library and Information Services)

Vrsta studija: diplomski studij

Stručni naziv: Master of Science

Organizacijska jedinica: School of Information Sciences, University of Tampere

Završetak studija: diplomski rad

Trajanje: 4 semestra

ECTS bodovi: 120 ECTS

Detaljne informacije

Dopusnica:

Uvjeti prijave: Bachelor's degree or equivalent diploma in the field of Information Studies and Interactive Media or a suitable nearby field.

Sustav ocenjivanja: The assessment of studies is based on the learning outcomes of each course unit, which are described in the curriculum guides and, more specifically, in the teaching schedule or course information. Completed course units are graded on a scale of pass–fail (hyv./hyl.) or a five-tier scale 1–5 (5=excellent; 4=very good; 3=good; 2=satisfactory; 1=sufficient). The thesis included in advanced studies, i.e. master's thesis (pro gradu), is also graded on a five-tier scale.

Daljnje obrazovanje: poslijediplomski studij

Profesionalni status: The Master's and Master's Studies in Information Studies and Interactive Media provide a broad range of information tasks. Graduates work in expert and managerial positions, among others libraries, archives, online services, gaming companies and research centres.

Zahtjevi i rezultati: Working in the rapidly evolving field of the information industry requires strong conceptual and theoretical know-how as well as willingness to apply knowledge and to continuously monitor developments in the field.

The focus of MSc in Library and Information Services is the challenges in the field of assessment, development and marketing in the social, technological and professional context. The studies provide a multidisciplinary, theoretical and research-based knowledge base and the skills to develop as an expert. Master's Degree provides skills for acting in the library and information and expert positions in public and private organizations.

Ishodi učenja

After completing the specialization option, the student, depending on the choice of course:

1. knows the principles of organization of information, document descriptions, and information architecture in libraries, archives and online environments
2. have the capability to participate in the planning and implementation of the collection work
3. knows the areas of scientific publishing
4. Understand the research basis of research and evaluation of libraries
5. Understand the role of library and information services in society.

Oslo Metropolitan University: Department of Archivistcs, Library and Information Science (Norway)

Osnovni podaci

Jezik: norveški

Naziv: Bibliotek- og informasjonsvitenskap (Master Programme in Library and Information Science)

Vrsta studija: diplomski studij

Stručni naziv: Master of Library and Information Science

Organizacijska jedinica:

Završetak studija: diplomski rad

Trajanje: 4 semestra

ECTS bodovi: 120 ECTS

Detaljne informacije

Dopusnica:

Uvjeti prijave: The general basis for admission is a bachelor's degree with a professional degree of at least 80 credits in one or more of the master's subject area / s:

- Knowledge organization and retrieval.
- Information and society.
- Literature and cultural dissemination.
- Archive and document management.

Sustav ocjenjivanja:

Daljnje obrazovanje: doktorski studij

Profesionalni status: Among other things, the program will qualify for

- higher positions within document-related activities
- research and development work within document-related topics
- teaching positions in the archives, library and information fields
- admission to doctoral studies

Zahtjevi i rezultati: The degree master in library and information science is obtained after 2 years of full-time study or 4 years of part-time study. The master's degree program begins the first semester with a compulsory course in science theory and methodology. The following semesters choose the student for free four subjects from the study subject portfolio before completing the master's thesis. After application, external items can be entered. All elective courses are offered within the framework of a standard study course of two years, if a sufficient number of students register for the individual subject. The academic content is divided into subject groups. Each topic will end with final assessment. We note that changes may be made to the optional items offered.

Ishodi učenja

After completion of the program, the candidates will have the following learning outcomes defined in knowledge, skills and general competence.

Knowledge

The candidate

- Has advanced knowledge in the field of library and information science he / she has chosen to specialize in
- has extensive knowledge of theories and approaches to library and information science in general
- Has specialized knowledge of research methods used in library and information science
- can assess the appropriateness and application of different theories and methods in a library and information science research project

Skills

The candidate

- can formulate issues for a library and information science research project, conduct research at international level and be able to handle complex academic questions and challenge established knowledge in the field of study
- can apply the library and information-related knowledge he / she has acquired in new problem areas and in new contexts

General competence

The candidate:

- can identify research ethical issues
- can contribute to interdisciplinary research and development projects
- can convey through reputable academic publications channels and can convey to practice and publicity

Filozofski fakultet u Zagrebu: Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Osnovni podaci

Jezik: hrvatski

Naziv: Bibliotekarstvo

Vrsta studija: sveučilišni diplomski jednopredmetni

Stručni naziv: magistar bibliotekarstva/magistra bibliotekarstva

Organizacijska jedinica: Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti; Filozofski fakultet; Sveučilište u Zagrebu

Završetak studija: diplomski rad

Trajanje: 4 semestra

ECTS bodovi: 120 ECTS

Detaljne informacije

Dopusnica: Dopusnicu za sveučilišni diplomski studij Infomacijske znanosti, smjer bibliotekarstvo izdalo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa 2. lipnja 2005. godine.

Uvjeti prijave: Završen preddiplomski studij

Sustav ocjenjivanja: Za svaki predmet koji se ocjenjuje student koji je zadovoljio i stekao propisani broj ECTS bodova dobiva jednu od četiri prolazne ocjene: izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) ili dovoljan (2). Za kolegije koji se ne ocjenjuju samo se utvrđuje da su sve obveze odrađene, što se u prijepisu ocjena označava oznakom (+). Konačna ocjena za neki predmet određuje se na temelju završnoga ispita, odnosno ako je za pojedini predmet u programu ocjenjivanje određeno kao kontinuirano ocjenjivanje, svaka zahtijevana djelatnost donosi određeni broj bodova te se konačna ocjena određuje prema unaprijed utvrđenomu postotku ukupnih bodova.

Daljnje obrazovanje: Sveučilišni magistri bibliotekarstva stječu uvjete za upis na Poslijediplomski doktorski studij informacijskih i komunikacijskih znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu ako ispune uvjete za upis te zadovolje kriterije postupka odabira.

Profesionalni status: Nositelji ove kvalifikacije ovlašteni su koristiti se zakonski zaštićenim akademskim nazivom magistar ili magistra bibliotekarstva (mag. bibl.) te obavljati posao diplomiranog knjižničara (sukladno odredbama Zakona o knjižnicama) u svim vrstama knjižnica javnog i privatnog sektora kao i u ostalim informacijskim ustanovama te informacijskim odnosno INDOK centrima. Osposobljeni su za rad u nakladništvu i knjižarstvu. Jednako su tako osposobljeni upravljati informacijskim sustavima u drugim djelatnostima s naglaskom na upravljanje informacijskim izvorima i znanjem. Osposobljeni su izvoditi obrazovne programe informacijske pismenosti u osnovnim i srednjim školama te visokim učilištima.

Zahtjevi i rezultati: Diplomski studij informacijskih znanosti, smjer bibliotekarstvo, proširuje znanje studenata stečeno na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti. Studij je osmišljen kao druga faza petogodišnjega studija informacijskih znanosti, s tim da ga mogu upisati i studenti koji su završili neki drugi sveučilišni preddiplomski studij uz polaganje

propisanih razlikovnih ispita. Diplomski studij osposobljava studente za obavljanje svih vrsta poslova u suvremenim knjižnicama, a naročito za voditeljske poslove. Studenti mogu raditi i u organizacijama i tvrtkama koje posluju s informacijama kao i u nakladničkim tvrtkama. Znaju procijeniti informacijske potrebe, planirati primjerene službe i usluge i kvalitativno i kvantitativno ih vrednovati. Mogu upravljati knjižnicom i sudjelovati u koncipiranju i vođenju informacijske politike u svojoj sredini. Uz to, studenti dvopredmetnog studija informacijskih znanosti, smjera bibliotekarstvo, posjeduju kompetencije predmetnog specijaliste, iz područja koje pokriva njihov drugi završeni studijski program. Studenti su dužni položiti sve ispite, napisati propisane seminarske radove i ispuniti sve druge obaveze. Studij završava diplomskim ispitom koji se sastoji od pisanja i usmene obrane diplomskoga rada. Rad mora obasezati najmanje tridesetak stranica, mora biti napisan u skladu s teorijskim i metodološkim zahtjevima diplomskoga rada i predan u propisanu obliku. Završetkom diplomskoga studija studenti postaju sveučilišni magistri bibliotekarstva.

Ishodi učenja

1. analizirati, prikazivati i tumačiti informacije
  2. kvantitativno i kvalitativno vrednovati službe i usluge
  3. interpretirati odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija
  4. koristiti nacionalne i međunarodne pravne i administrativne propise koji se odnose na nastanak, prijenos i korištenje informacija
  5. identificirati i vrednovati informacije i/ili informacijske izvore
  6. identificirati i analizirati način na koji informacije nastaju, kolaju i koriste se
  7. razvijati usluge i programe za korisnike
  8. planirati i voditi stručne projekte
  9. upravljati analognim i digitalnim zbirkama i fondovima
  10. organizirati, označavati i pretraživati informacije i/ili informacijske izvore
  11. procjenjivati informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge
  12. provoditi programe zaštite građe i podataka
  13. tumačiti povijesni razvitak informacijske struke i preispitivati mogućnosti njenog budućeg razvoja
- provoditi marketinške postupke u svrhu komunikacije s javnošću

Dodatak [2] Tablica tematske analize s početnim kodovima

Tablica 7. Tablica s početnim kodovima

Institucija	Ishodi učenja	Početni kodovi
Sveučilište Boras	<ol style="list-style-type: none"> 1. razumjeti i objasniti pojam suvremene knjižnice i istraživanja unutar informacijskih znanosti, posebice u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, te će imati razvijene vještine za primjenu rezultata istraživanja na potrebe različitih ciljanih skupina 2. koristiti različite teorijske perspektive u organizacijama koje zahtijevaju napredne kompetencije u području digitalnih knjižnica i informacijskih usluga, i primijeniti deklarativno (abstract knowledge) znanje na konkretne primjere i probleme 3. imati znanje i vještine za razvijanje strategija digitalnih informacijskih usluga u suradnji s ostalim stručnjacima i implementaciju tih strategija 4. biti u mogućnosti samostalno ili u suradnji s ostalim dionicima procijeniti, vrednovati i provesti primijenjene istraživačke zadatke 5. biti u mogućnosti isplanirati i voditi samostalno početno osposobljavanje za korisnike digitalnih informacijskih usluga 6. imati teorijsko i metodološko znanje koje služi kao temelj za istraživačko obrazovanje unutar područja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje suvremenih trendova 2. Stručno znanje teorije i prakse 3. Strateško upravljanje / upravljanje znanjem 4. timski rad/samostalan rad 5. Upravljanje znanjem 6. Istraživačke kompetencije / metodologija
Hacettepe University	<ol style="list-style-type: none"> 1. imati visoku razinu teorijskog i stručnog znanja i vještine za njegovo daljnje razvijanje 2. moći prepoznati glavne prepreke i njihove moguće uzroke u svom profesionalnom području rada 3. imati znanja o znanstvenim istraživačkim metodama i tehnikama rada 4. steći vještine za analitičku procjenu, vrednovanje i korištenje teorijskih i praktičnih informacija u području upravljanja informacijama 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stručno znanje teorije i prakse 2. Rješavanje problema / Poznavanje suvremenih trendova 3. Istraživačke kompetencije / metodologija 4. upravljanje informacijama /

	5. biti u mogućnosti koristiti široki spektar istraživačkih metoda na naprednijoj razini 6. biti u mogućnosti samostalno ili kao član tima prepoznati probleme u području upravljanja informacijama, pronaći rješenje i ostvariti ta rješenja 7. imati vještine za vođenje cjeloživotnog učenja (<i>learning orientation</i>) i donošenje važnih procjena o znanju i vještinama unutar područja upravljanja informacijama 8. imati vještine pratiti, vrednovati i procijeniti nacionalne i međunarodne razvoje u području upravljanja informacijama 9. biti u mogućnosti komunicirati rezultate istraživanja usmeno, vizualno i pismeno 10. biti u mogućnosti na učinkovito komunicirati , usmeno i pismeno, na stranom jeziku 11. moći koristiti informacijske i komunikacijske tehnologije na naprednijoj razini 12. pridržavati se socijalnih, znanstvenih i etičkih pravila u svim fazama istraživanja koje provode unutar područja. Koristiti će svoje znanje i vještine kako bi pridonijeli društvu i znanosti	informacijska pismenost 5. Istraživačke kompetencije / primjena 6. Upravljanje znanjem / timski rad 7. Upravljanje informacijama 8. Poznavanje suvremenih trendova u području / upravljanje informacijama 9. Komunikacijske vještine 10. Komunikacijske vještine 11. Komunikacijske vještine 12. Upravljanje informacijama / etičko korištenje informacija
University of Tampere	1. posjedovati znanja o načelima organizacije informacija, opisu dokumenata i informacijskoj arhitekturi unutar knjižnica, arhiva i online okruženja 2. imati vještine potrebne za sudjelovanjem u planiranju i implementaciji zbirke 3. poznavati područja znanstvenog objavljivanja 4. razumjeti osnove istraživanja za istraživanje i vrednovanje knjižnica 5. razumjeti ulogu knjižnica i informacijskih usluga unutar društva	1. Organizacija informacija 2. Upravljanje informacijama 3. Poznavanje suvremenih trendova 4. Upravljanje informacijama 5. Upravljanje informacijama / etičko korištenje informacija

Oslo Metropolitan University	1. ima napredna znanja o području knjižničarstva i informacijskih znanosti u kojemu se specijalizira	1. Stručno znanje
	2. ima opširno znanje o teorijama i pristupima knjižničarstvu i informacijskim znanostima općenito	2. Teorijsko znanje
	3. ima deklarativno znanje o metodama istraživanja koje se koriste u LIS	3. Istraživačke kompetencije / teorija
	4. može procijeniti primjerenost i primjenu različitih teorija i metoda u LIS istraživačkom projektu	4. Istraživačke kompetencije / praktična primjena
	5. može formulirati probleme za LIS istraživački projekt, provesti istraživanje na međunarodnoj razini te biti u mogućnosti obrađivati zahtjevna akademska pitanja i raspravljati o utvrđenom znanju u području učenja	5. Upravljanje znanjem / upravljanje projektom
	6. moći primijeniti usvojena znanja o knjižnicama i informacijama na nova problemska područja i u novim kontekstima	6. Poznavanje suvremenih trendova / rješavanje problema
	7. može identificirati etičke probleme u istraživanju	7. Upravljanje informacijama / etičko postupanje
	8. može pridonijeti interdisciplinarnom istraživanju i razvojnim projektima	8. Istraživačke kompetencije
	9. može prenijeti ideje putem uvaženih akademskih publikacija	9. Komunikacijske vještine
Filozofski fakultet	1. analizirati, prikazivati i tumačiti informacije	1. Organizacija informacija / upravljanje informacijama
	2. kvantitativno i kvalitativno vrednovati službe i usluge	2. Upravljanje znanjem
	3. interpretirati odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija	3. Upravljanje informacijama
	4. koristiti nacionalne i međunarodne pravne i administrativne propise koji se odnose na nastanak, prienos i korištenje informacija	4. Stručno znanje
	5. identificirati i vrednovati informacije i/ili informacijske izvore	5. Upravljanje informacijama
	6. identificirati i analizirati način na koji informacije nastaju, kolaju i koriste se	6. Upravljanje informacijama
	7. razvijati usluge i programe za korisnike	7. Upravljanje znanjem
	8. planirati i voditi stručne projekte	8. Upravljanje znanjem /
	9. upravljati analognim i digitalnim zbirkama i fondovima	
	10. organizirati, označavati i pretraživati informacije i/ili informacijske izvore	

---

11. procjenjivati informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge	upravljanje projektom
12. provoditi programe zaštite građe i podataka	9. Upravljanje informacijama
13. tumačiti povijesni razvitak informacijske struke i preispitivati mogućnosti njenog budućeg razvoja	10. Organizacija informacija
14. provoditi marketinške postupke u svrhu komunikacije s javnošću	11. Istraživačke kompetencije
	12. Stručno znanje / praktična primjena
	13. Stručno znanje teorije i prakse
	14. Komunikacijske vještine
